

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑

เรื่อง “เรียนรู้คำสัมผัส”

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ผู้สอน ครูธีระพล แก้วคำจันทร์

ครูวรรณรี วุ่นนุรักษ์

คำไทยใช้ให้ถูก

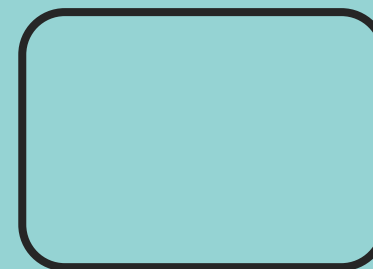
๑.

เงากั๊วย

๒.

เงากั๋วย

คำไทยใช้ให้ถูก

๓
เงาก้วย

[เงา-ก้วย] หมายถึง

(น.) ชื่อขนมชนิดหนึ่ง สีสดำ ทำจากเมือกที่ได้จากการต้มเคี้ยวพรรณไม้ชนิดหนึ่ง ใส่แป้งลงไปผสม กวนให้ทั่ว ทิ้งไว้ให้เย็น กินกับน้ำหวานหรือใส่น้ำตาลทรายแดง. (จ.)

ทบทวน

ความรู้เดิม

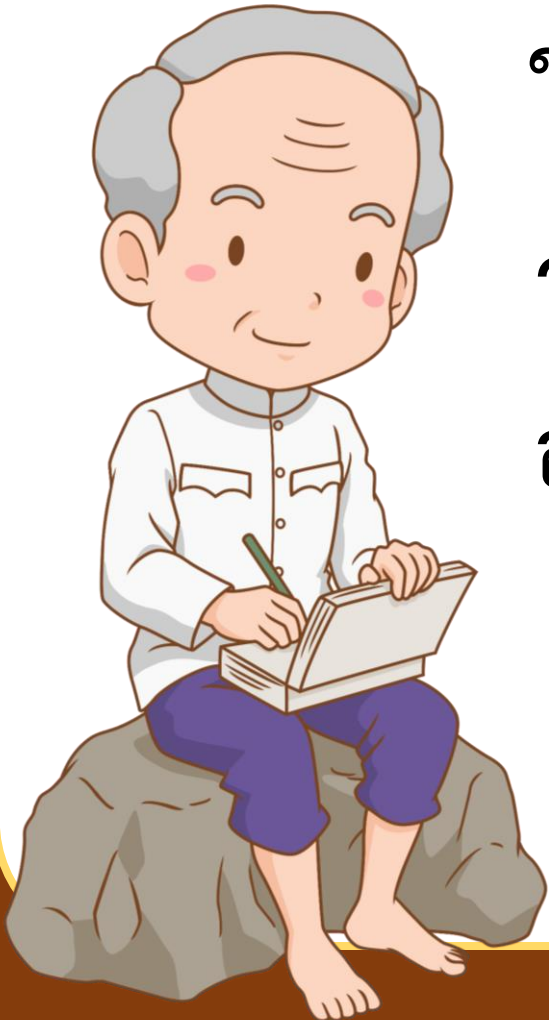
พระโทยหวนครวญเพลงวังเวงจิต

ให้คนคิดถึงถิ่นถวิลหวัง

ว่าจากเรือนเหมือนนกมาจากรัง

อยู่ข้างหลังก็จะแลชะเง้อคอย

พระอภัยมณี : สุนทรภู่

คำถามจุดประกายความคิด

๑) บทร้อยกรองที่นักเรียนอ่าน
ไพเราะหรือไม่

คำถามจุดประกายความคิด

๒) นักเรียนคิดว่าบทร้อยกรองนี้
ทำไมถึงไพเราะ

พระโศภนทวารวญเพลงวังเวงจิต
ให้คนคิดถึงถิ่นถวิลหวัง
ว่าจากเรือนเหมือนนกมาจากรัง
อยู่ข้างหลังก็จะแลชะเง้อคอย

พระอภัยมณี : สุนทรภู่

การอ่านบทร้อยกรองแล้ว
มีความไพเราะเกิดจากการใช้คำ
ที่มีเสียงสัมผัสกัน หรือเรียกว่า
“คำสัมผัส”

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการสังเกตคำสัมผัสสระ
และสัมผัสพยัญชนะได้

๒. จำแนกคำสัมผัสจากบทร้อยกรองได้

๓. ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้คำสัมผัส

เพิ่มเติม

ความรู้ใหม่

คำสัพม์ผัสคืออะไร

คำสัมผัสที่ควรรู้จัก

สัมผัส

สระ

สัมผัส

พยัญชนะ

๑) คำสัมผัสสระ

๑

คำที่มีเสียงสระเดียวกันสัมผัสกัน

เช่น กา - ขา - มา และ ไป - ไถ - ใต้

๒

คำที่เสียงสระเดียวกันและมีตัวสะกดจะต้องมี

ตัวสะกดในมาตราเดียวกัน เช่น ดาว - หาว - ว่าว

๑) คำสัมผัสสระ

พระโศภนทรวิมลเพ็ญพิลาศ

๒) คำสัมผัสพยัญชนะ

คำที่มีเสียงพยัญชนะต้นเสียงเดียวกันสัมผัสกัน
แต่ไม่จำเป็นต้องมีสระและตัวสะกดเดียวกันก็ได้
เช่น **เพลิน - เพลง** (เสียงพยัญชนะต้น /พล/)

๒) คำสัมผัสพยัญชนะ

จักจั่นแจ้วแจ้วหวีดจิ้งหรีดหรีง

ฝึกวิเคราะห์คำสัมผัส

อันอ้อยตาลหวานลิ้นแล้วสิ้นซาก
แต่ลมปากหวานหูไม่รู้หาย
 मैंเจ็บอื่นหมื่นแสนจะแคลนคลาย
เจ็บจนตายนั้นเพราะเหน็บให้เจ็บใจ

เพลงยาวถวายโอวาท : สุนทรภู่

ของฝากจากครู

ให้หนูคนเก่ง

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

บทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงานที่ ๑
เรื่อง คำสัมผัสจัดมาวาง
๒. ครูอธิบายขั้นตอนการทำ
ใบงานเพิ่มเติม
๓. ครูสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติ
กิจกรรมและบันทึกผล

บทบาทนักเรียน

๑. นักเรียนฟังคำสั่งแจ้งการทำ
ใบงานที่ ๑ เรื่อง คำสัมผัสจัดมาวาง
๒. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ใบงานที่ ๑
เรื่อง คำสัมผัสจัดมาวาง

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำสัมผัสสระและสัมผัสพยัญชนะ
จากบทร้อยกรองที่กำหนดให้

๑. ก้อยกุ่มปรุงประทีน

สัมผัสสระ

.....
.....

วางถึงถิ่นดินแด่โดย

สัมผัสพยัญชนะ

.....
.....

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำสัมผัสสระและสัมผัสพยัญชนะ
จากบทร้อยกรองที่กำหนดให้

๒. ปลาสร้อยลอยล่องชล

สัมผัสสระ

.....
.....

ว่ายเวียนวนปนกันไป

สัมผัสพยัญชนะ

.....
.....

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำสัมผัสสระและสัมผัสพยัญชนะ
จากบทร้อยกรองที่กำหนดให้

๓. เหมือนสร้อยทรงทรามวัย

สัมผัสสระ

.....
.....

ไม่เห็นเจ้าเศร้ายาวาย

สัมผัสพยัญชนะ

.....
.....

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำสัมผัสสระและสัมผัสพยัญชนะ
จากบทร้อยกรองที่กำหนดให้

๔. ગામપ્રિમ્યમઞ્ચમપરાય

สัมผัสสระ

.....
.....

ગામકાંહવાનલાનૌઘઘલ

สัมผัสพยัญชนะ

.....
.....

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำสัมผัสสระและสัมผัสพยัญชนะ
จากบทร้อยกรองที่กำหนดให้

๕. ผ่านผันวันเวลา

สัมผัสสระ

.....
.....

ลู่ว่างถึงซึ่งปัจจุบัน

สัมผัสพยัญชนะ

.....
.....

สรุป

บทเรียน

เฉลยใบงานที่ ๑ คำสัมผัสจัดมาวาง

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำสัมผัสสระและสัมผัสพยัญชนะ
จากบทร้อยกรองที่กำหนดให้

๑. ก้อยกุ่มปรุงประทีน

สัมผัสสระ

.....
.....

วางถึงถิ่นดินแด่โดย

สัมผัสพยัญชนะ

.....
.....

เฉลยใบงานที่ ๑ คำสัมผัสจัดมาวาง

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำสัมผัสสระและสัมผัสพยัญชนะ
จากบทร้อยกรองที่กำหนดให้

๒. ปลาสร้อยลอยล่องชล

สัมผัสสระ

.....
.....

ว่ายเวียนวนปนกันไป

สัมผัสพยัญชนะ

.....
.....

เฉลยใบงานที่ ๑ คำสัมผัสจัดมาวาง

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำสัมผัสสระและสัมผัสพยัญชนะ
จากบทร้อยกรองที่กำหนดให้

๓. เหมือนสร้อยทรงทราวม้วย

สัมผัสสระ

.....
.....

ไม่เห็นเจ้าเศร้าย่าวย

สัมผัสพยัญชนะ

.....
.....

เฉลยใบงานที่ ๑ คำสัมผัสจัดมาวาง

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำสัมผัสสระและสัมผัสพยัญชนะ
จากบทร้อยกรองที่กำหนดให้

๔. ગામપ્રિમ્યમઝ્યમપ્રાય

สัมผัสสระ

.....
.....

ગામકાહવાનલાનજોઘવિલ

สัมผัสพยัญชนะ

.....
.....

เฉลยใบงานที่ ๑ คำสัมผัสจัดมาวาง

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำสัมผัสสระและสัมผัสพยัญชนะ
จากบทร้อยกรองที่กำหนดให้

๕. ผ่านผันวันเวลา

สัมผัสสระ

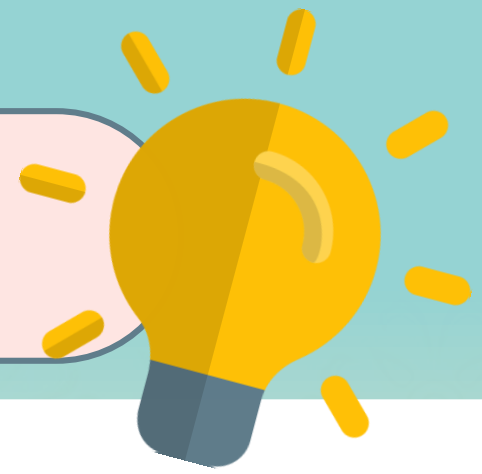
.....
.....

ลู่ลวงถึงซึ่งปัจจุบัน

สัมผัสพยัญชนะ

.....
.....

คำถามสรุปบทเรียน

๑. วันนี้นักเรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง
๒. คำสัมผัสที่ได้เรียนรู้วันนี้ คืออะไร
๓. นักเรียนจะนำความรู้เรื่องคำสัมผัสไปใช้ประโยชน์อย่างไร

สิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

๑. บัตรคำ

๒. ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง คำคล้องจอง

๓. ชุดกิจกรรมต่อคำคล้องจองมองสัมผัส

๔. ใบงานที่ ๒ เรื่อง คำคล้องจอง ๒ พยางค์

บทเรียนครั้งต่อไป

“ฝึกหัดคำคล้องจอง (๑)”

รายวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

